

Egy ajándéktárgy mint rendőrségtörténeti forrás

Dr. Boda Dezső budapesti rendőrfőkapitány 1909. évi jubileumi fényképalbuma

ANDROVICZ Gábor,¹ VIRÁGH Ajtony²

A Rendőrmúzeum gyűjteményében szereplő, 2020 óta a rendőrségtörténeti állandó kiállításban is megtekinthető díszes fényképalbumot odaadó munkatársai ajándékozták szolgálati évfordulója alkalmából dr. Boda Dezsőnek, aki 1906 és 1917 között Budapest rendőrfőkapitányaként irányította a testületet. Az egyedi műtárgynak esztétikai értékén túl gazdag tisztviselői fényképanyagával jelentős prozopográfiai forrásértéke van. A tanulmány a díszalbumot felhasználva egy illusztrált életrajzi adattár összeállításának lehetőségét ismerteti, amely a hazai rendőrség történetével kapcsolatos ismereteket bővítheti.

Kulcsszavak: rendőrségtörténet, rendőrség, életrajz, adattár

A műtárgy keletkezésének története

A kutatás tárgyát képező díszalbum dr. Boda Dezső, a budapesti állami rendőrség főkapitányának 25 éves szolgálati évfordulója alkalmából készült 1909-ben, és az akkori rendőrtisztikar tagjainak névvel ellátott portréfényképeit tartalmazza. Az ajándék az őszinte tisztelet jelképe volt, hiszen 1906 és 1917 között Boda Dezső volt az első „kebelbéli főkapitány”, aki elődjeitől eltérően (Sélley Sándor, Rudnay Béla) nem más közigazgatási területről érkezett a testület élére, hanem közszolgálati pályáját a rendőrtisztviselői ranglétra legalsó fokán, fogalmazógyakornokként kezdte 1884-ben, a rossz hírű Thaisz-korszakot követően, és 12 évnyi főkapitánysága alatt számos fontos reformot vezetett be a testületben, európai szintre emelve a budapesti rendőrséget. A díszalbum pillanatképként rögzíti az ekkor már professzionális keretek között működő, komoly közigazgatási és jogi tapasztalatokkal rendelkező tisztikar minden egyes tagját. A portréfényképeknek önmagukban is fontos forrásértéke van, ugyanis több tisztviselő esetében csupán ezek a felvételek ismertek. Kiemelten hasznos forrás azon tisztviselők esetében, akik már ekkor vagy

¹ Muzeológus, Készenléti Rendőrség Rendőrmúzeum; doktori hallgató, Nemzeti Közszolgálati Egyetem Rendészettudományi Doktori Iskola, e-mail: androviczgabor@gmail.com

² A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság tagja, e-mail: viragh.ajtony@gmail.com

a későbbiekben, akár évtizedek múlva vezető beosztást, magas rendfokozatot értek el.

A díszalbum átadásáról, illetve az ehhez kapcsolódó ünnepségről semmilyen írásos forrás nem található, még a hivatalos rendőrségi közlöny és a korabeli rendőri szaklap, a *Közbiztonság (Rendőrségi Lapok)* sem tesz említést a főkapitány jubileumáról. A *Pesti Hírlap* 1909. április 18-ai számában felbukkan egy rövid hír, amely szerint maga a főkapitány igyekezett tartózkodni saját ünnepeltetésétől:

„A budapesti főkapitányság főbb tisztviselői már hosszabb idő óta tervezik, hogy Boda Dezső főkapitánynak megünneplik 25 éves szolgálati jubileumát. A főkapitány, amikor erről tudomást szerzett, arra kérte a jubileumi ünnep tervezőit, hogy mondjanak le szándékukról, mert semmiféle ünnepeltetésben sem akar részesülni. Valahányszor ez a kérdés napirendre került, Boda mindig tiltakozott ellene. A főkapitány most távol van a fővárosból s a főbb tisztviselők sietnek ezt az alkalmat felhasználni, hogy a főkapitány jubileumi ünnepségének módozatait nyelvbe üssék [...] A jubileumot valószínűleg május hóban tartják meg.”³

A tavaszi ünnepségre mégsem kerülhetett sor. A rendőrtisztikar állományában bekövetkező előmeneteli változások feltérképezése alapján következtetni lehet az album elkészültének és átadásának valós időpontjára. Az 1909. november 1-jén nyugállományba helyezett Máltás Hugó rendőrtanácsos⁴ már nem szerepel az albumban, ugyanakkor az 1909. november 30-ai állapotokat közlő rendőrségi zsebkönyv az album fogalmazói karának utolsó (azaz a karba legutoljára felvett) helyén szereplő dr. Gulovics Andor gyakornokon kívül a rangsorban utána feltünteteti Smoling Béla és Torday József gyakornokot is. Ugyanitt dr. Nagy Károly és Orz György már kerületi kapitányi, Illek Aladár és Barna Béla pedig fogalmazói rendfokozatban szerepel a névsorban,⁵ azonban az albumba helyezett portréfényképeiken mindannyian még eggyel alacsonyabb rendfokozati jelzést viselnek állógallérjukon. A felsorolt adatok tükrében az albumot valamikor 1909 novemberében állíthatták össze. Ezt a feltételezést erősíti meg a 25 éves szolgálati ünnepség időpontját illetően az a későbbi visszaemlékezés, amely szerint Boda Dezső főkapitány 1884. november 30-án kezdte meg gyakornoki szolgálatát a fővárosi államrendőrségnél.⁶

A fényképalbum és tartalma

Az album 43×51 cm álló méretű, 9 cm vastag, barna egész bőr kötésben, zománcozott réz veretdíszítésekkel készült. Táblája sülyesztett szerkezetű, sarkait aranyozott,

³ A főkapitány jubileuma 1909.

⁴ Változások a rendőrségen 1909.

⁵ RÉDEY-BOKELBERG 1910: 36–39.

⁶ Boda Dezső dr. és Pekáry Ferenc dr. síremlékének leleplezése 1926.

zománccsiszes fémveret díszíti (hiányos állapotban), szélein sárgaréz lénia fut körbe. Középen a Boda-család mives kivitelű, zománcozott színes címerével, alatta a főkapitány 25 éves szolgálatát jelző évszámokkal (1884–1909) (1. ábra).⁷ A hátulsó tábla kopását 4 darab zománccal díszített fém csúszógomb akadályozza meg. Az album könyvtestét összesen 19 darab vastag, több rétegből összeállított, aranyozott lapélű, 38×49 cm nagyságú kartontábla alkotja. A címoldalon az ajándékozási eseményt megörökítő felirat olvasható: „Méltóságos / RÁDÓCZI / DR. BODA DEZSŐ / Főkapitány Úrnak / 25 ÉVES KÖZZSZOLGÁLATA EMLÉKÉRE / a / budapesti m. kir. államrendőrség tisztikara” (2. ábra). Mindegyik kartontábla háromrétegű: a középső kartonba vágott „ablakok” biztosítják, hogy a vastag karton mindkét oldalára ragasztott fényképek egy síkban legyenek a tábla síkjával. A szintén két oldalról ráragasztott vékonyabb lapok tartják helyükön a fényképeket.

Az album a teljes tisztikar, összesen 293 személy nevét és fényképét tartalmazza.⁸ A kiváló állapotban megmaradt, 55×90 mm nagyságú portrékból oldalanként 9 darab szerepel 3×3-as felosztásban. Zebegnyői dr. Pekáry Ferenc, Boda főkapitány közvetlen helyettesének és régi bajtársának 175×245 mm-es nagyalakú portréja külön oldalon foglal helyet közvetlenül a címlap után, és egyedül nála tűntették fel nemesi előnevét. Magáról az ünnepeltről, Boda főkapitányról nem szerepel fénykép az albumban. A portrékon nem található cégjelzés, így azok készítője nem beazonosítható, azonban valószínűsíthető, hogy az ajándékozó költséghatékony és kézenfekvő megoldáshoz folyamodva a rendőrség szerződéses fényképészét, Weiland Istvánt⁹ bízták meg a feladattal, akinek külön műterem állt rendelkezésére a főkapitányság épületében.

A tisztikar tagjait a már korábban említettek szerint 6 csoportban mutatja be az album a fizetési fokozatok és a hozzájuk társított rendfokozatok hierarchiája szerinti sorrendben (az egyes állománycsoportok megnevezései már a tárgyalt időszakban sem voltak egyöntetűek, és olykor ezeket keverve használták):

- intéző rendőrség (valójában annak fogalmazói kara) – 144 fő;
- végrehajtó rendőrség (valójában csapatbiztosi vagy felügyelői kar) – 27 fő;

⁷ Érdemes megjegyezni, hogy a díszalbum külalakjában több tekintetben hasonlít Fejérváry Géza báró, honvédelmi miniszter 50 éves katonai szolgálata alkalmából 1901. augusztus 15-én átadott jubileumi fényképalbumára, amely támpontot adhat a tárgy készítőjének személyét/személyeit illetően: „A jubilánsnak [...] a honvédség tényleges tisztikara szokatlan és valóban párfját ritkító művészettel ékesített emlékkönyvvel kedveskedik. Az album hatvan centiméter széles s hetven centiméter magas s mintegy háromezer fényképet tartalmaz, a honvédség mostani tényleges állományának egész tisztikarát. A bőrtáblát mintegy három ujjnyi szélességű négyzetgletű kettős futódísz szegélyezi, arannyal futtatott vert ezüstmű. Középen koszorúba foglalva Fejérváry Géza családi czimere, vízszintesekkel három mezőre osztott pajzs, az alsó mezőben három szál lilium, a középsőben egy oroszlán, a felső mezőben két egymás mellett álló sas. A czimertől jobbra-balra két szám: 1851–1901. A czimer egy centiméter vastag öntött ezüst, amelyet most aranyoznak és raknak ki drágakövekkel. A négy sarkat művészi ornamentikájú bronzlap fűdi, mind a négyre egy-egy hadi ékítményeket ábrázoló embléma jön. Az iparművészeti iskolában készül s valószínűleg csak a jövő hét végén fejezik be az iparművészeti is rendkívül becsesnek ígérkező művet teljesen. [...] az albumot is Horty és Háry iparművészeti iskolai tanárok tervezték, rajzolták és a kivitel Hibián iparművészeti iskolai tanár ötvösmunkája.” Fejérváry Géza báró jubileuma 1901: 7–8.

⁸ Az egyedüli kivétel Cserny István kezelő tisztviselői karba tartozó hivatali segédtsízt, akinek csak üres fényképhelye szerepel az albumban.

⁹ RÉDEY-BOKELBERG 1910: 40.

- orvosi kar – 27 fő;
- számvevő és pénztári kar – 13 fő;
- kezelői kar – 75 fő;
- telefonkezelők – 7 fő.

A kutatás ismertetése

A tanulmány szerzőinek szándéka a díszalbum felhasználásával az 1909. évben aktív állományban szolgáló budapesti rendőrtisztviselők személyi adattárának összeállítása. A kutatás kereteinek meghatározása során fogalmazódott meg az a célkitűzés, hogy a vizsgálat kizárólag a rendőrségtörténet szempontjából leginkább releváns hivatásos, egyenruha- és fegyverviselésre jogosult fogalmazókarbeli tisztviselőkre és felügyelőkarbeli csapattisztekre, tehát összesen 168 személyre szorítkozzon (lásd 1. és 2. táblázat). Az adattári kutatás elsősorban könyvészeti forrásokra támaszkodik, különösen a közigazgatási és rendészeti vonatkozású folyóiratokra és könyvekre (*Belügyi Közlöny*, *Budapesti Közlöny*, *Magyarország tiszti cím- és névtára*, *Budapesti utmutató – Rendőrségi zsebkönyv*), a korabeli rendőrségi szaklapokra (*Rendőri Lapok*, *Közbiztonság – Rendőri Lapok*, *Rendőr*, *Magyar Rendőr*, *Magyar Detektív*) és a napilapok tudósításaira (ezek kutatása az Arcanum Digitális Tudománytár és a Hungaricana adatbázisának használatával történik). Az ilyen módon összeállított életrajzok tartalmazzák az adott tisztviselő vagy tiszt nevét (esetlegesen eltérő születési nevét vagy névváltoztatását, illetve nemesi előnevét), az albumban szereplő fényképét, az 1909 novemberében viselt rendfokozatát és beosztását, demográfiai adatait, előmenetelének fontosabb állomásait, kitüntetéseit és (amennyiben ilyen munkásságot is kifejtett) rendőrségi szakirodalmi tevékenységét. Fontos megjegyezni, hogy a kutatás során egyes személyek esetében valószínűleg csak korlátozott mennyiségű demográfiai adat fog rendelkezésre állni, azonban rendőri pályafutásuk a fenti források felhasználásával így is megfelelően rekonstruálható. Jelen tanulmány – mintegy példaként – négy tisztviselő elkészült életrajzát közli.

EGRI Péter Pál

r. kapitány

bűnügyi osztály

Utolsó rendfokozata: r. főkapitány-helyettes

Eger, 1862. június 6. – Budapest, 1934. június 6.

Kitüntetései:

- Magyar Koronás Bronzérem, szalagján az elmaradt „III. o. Katonai Érdemkereszt, a kardokkal” kisebbített alakjával (posztumusz, 1941)
- Károly Csapatkereszt
- Hadiérem
- Jubileumi Udvari Emlékérem a fegyveres erő számára
- Jubileumi Udvari Emlékérem a polgári alkalmazottak számára
- Katonai Jubileumi Kereszt

1862. június 6-án Müller Péter Pál néven született Egerben, Müller Miklós csizmadia és Gyurcsik Julianna gyermekeként. Római katolikus vallású volt. Először a katonatiszti pálya vonzotta, így 1887. május 1-jén honvédhadnagyi kinevezést kapott, majd 1891-ben főhadnaggyá léptették elő a debreceni 3. honvéd gyalogezred állományában.

1892-ben megvált a hivatásos honvédtiszti szolgálattól, és a főkapitányság rendőrpénztáránál államrendőrségi pénztári tisztként „polgári államszolgálatba” lépett. Még ebben az évben Debrecenben oltárhoz vezette tóthfalusi Tóth Máriát. 1893 végén rendőrpénztári ellenőrré lépett elő, majd 1897. május 18-án rendőrségédfogalmazói kinevezést kapott¹⁰ és a IX. kerületi rendőrkapitányságon nyert beosztást. 1900-ban belügyminiszteri engedéllyel nevét „Egri”-re magyarosította, ugyanezen évben csapás is érte: háztartási baleset következtében elvesztette feleségét. 1901. február 26-án – immár rendőrfogalmazóként – újabb aranyrozettát varrhatott fel gallérjára,¹¹ és a bűnügyi osztályon szerzett tapasztalatokat különböző vagyon elleni bűncselekmények előadójaként hasznosította. 1905-ben újabb családi tragédia érte: második felesége, Nagy Katalin is elhunyt. 1908. június 6-án érte el a VIII. fizetési osztályt jelentő kerületi kapitányi rangot.¹² 1911 novemberétől a fogház- és toloncügyosztály vezetőhelyetteseként működött, majd 1912 novemberétől ismét visszahelyezték a bűnügyi osztályra.¹³ 1913 januárjában tanácsosi kinevezést kapott,¹⁴ de a szépen emelkedő rendőrtisztviselői karriert megakasztotta

¹⁰ *Budapesti Közlöny* 1893: 2.; *Budapesti Közlöny* 1897: 10.

¹¹ *Budapesti Közlöny* 1901: 4.

¹² *Budapesti Közlöny* 1908b: 1.

¹³ Áthelyezés a rendőrségen 1911; Áthelyezés a rendőrségen 1912.

¹⁴ *Budapesti Közlöny* 1913: 2.

a világháború. Nyolc gyermekét hátrahagyva, mint a 10. honvéd gyalogezred népfőlkelő főhadnagya és századparancsnoka vonult a harctérre. A Przemysl-erőd ostroma során 1915-ben orosz hadifogságba esett, Szibériából csak öt év elteltével, 1920 nyarán tért haza. Ezen év augusztusában mint rendőrfőtanácsos a bűnügyi osztály vezetőhelyetteseként látott ismét munkához, októberben főkapitány-helyettesi kinevezést kapott, és átvette az erzsébetfalvai (a mai pestszenterzsébeti) kerületi kapitányság vezetését.¹⁵ 1924-ben harmadszor is megözevgyült. 1924. december 31. napján vonult nyugállományba.¹⁶

1934. június 6-án bekövetkezett haláláig közéleti szerepben is feltűnt és a Rákospalotai Polgárok Nemzeti Pártja elnökhelyetteseként korteskedett. Egyik fia, ifj. dr. Egri Péter Pál apja nyomdokaiba lépve ugyancsak rendőrfőtanácsosi rangot ért el, a bűnügyi osztály lopási főcsoportját vezette.

Dr. KELETI Géza

r. fogalmazó

az Országos Bűnügyi Nyilvántartó Hivatal rendőri osztályának helyettes vezetője

Utolsó rendfokozata: r. főkapitány-helyettes

Kolozsvár, 1874. szeptember 27. – Gyula, 1952. június 8.

Kitüntetései:

- Polgári Hadi Érdemkereszt II. osztálya
- Kormányzói Elismerés (Magyar Koronás Bronzérem)
- Magyar Háborús Emlékérem (kardok és sisak nélkül)
- A Vöröskereszt hadiékítményes II. osztályú díszjelvénye
- Jubileumi Udvari Emlékérem a fegyveres erő számára
- Jubileumi Udvari Emlékérem a polgári alkalmazottak számára
- Jubileumi Kereszt polgári alkalmazottak számára

Teljes nevén Kelety Géza László. Keleti (eredetileg Keller) János Péter József szabómester és Liptay Sarolta gyermeke. Római katolikus vallású volt. Felsőfokú tanulmányait az unitárius főgimnázium elvégzését követően Kolozsvárott és Budapesten végezte. A kolozsvári tudományegyetemen 1898-ban államtudományi doktorátust szerzett, majd rövid ideig szülővárosában vállalt alszámvevői szolgálatot.

1900. március 31-én vették fel a budapesti államrendőrséghez gyakornoknak.¹⁷ Kezdetben a III. és a VII. kerületben teljesített szolgálatot. 1901 februárjában rendőrnokká nevezték ki, majd még ebben az évben áthelyezték a főkapitányság bűnügyi

¹⁵ Változás a rendőrség bűnügyi osztályában 1920.; Átszervezik a budapesti rendőrséget 1920.

¹⁶ Az államrendőrségen 38 tisztviselőt tesznek B-listára. *Az Est*, 1924. december 30. 7.

¹⁷ *Kelety-hagyaték* 1900.

osztályára.¹⁸ 1902. március 27-től fizetés nélküli segédfogalmazóvá lépett elő.¹⁹ Ebben az évben kötött házasságot Popolánszky Máriával, akitől három gyermeke született (Miklós, Edit és László). 1907. március 20-án valóságos segédfogalmazó lett.²⁰ 1908–1909 folyamán az új büntetőnovella életbelépésével és az Országos Bűnügyi Nyilvántartó Hivatal felállításával az addig magánszorgalom útján gyarapított rendőrségi bűnelgyűjtemény rendezésével és múzeummá fejlesztésével lett megbízva. 1909. június 20-án rendőrfogalmazóvá nevezték ki, majd novembertől a bűnügyi nyilvántartó rendőri ügyosztályának helyettes vezetője lett.²¹ Közvetlenül a világháború kitörését megelőzően, 1914 júniusában kapta meg a kerületi kapitányi rendfokozatot.²² 1916 áprilisában családi tragédia sújtotta: 12 éves korában Miklós fia betegségben meghalt. 1917 augusztusában a nyilvántartó hivatal élére került, miután elődjét, dr. Gábor Béla rendőrkapitányt a főkapitányság bűnügyi osztályának helyettes vezetőjévé nevezték ki.²³ 1918. április 24-én előbb címzetes, majd szeptembertől valóságos rendőrtanácsos lett.²⁴ 1920 októberében rendőrfőtanácsosi rendfokozatba került. 1922. április 15-én kapta meg rendőrtiszti előmenetelének csúcsát jelentő főkapitány-helyettesi kinevezését.²⁵ Az 1920–1930-as években a rendőri szakoktatás területén töltött be fontos szerepet a tisztviselői, altiszti, rendőri és daktiloszkópiai tanfolyamok kinevezett tanáráként. 1923. október 16-án a belügyminiszter a detektívfelügyelői és a detektív tanfolyamok igazgatójává nevezte ki.²⁶ Tanári tiszteletdíját mindig a rendőrségi könyvtár gyarapítására ajánlotta fel. Részt vett a bűnügyi laboratórium fejlesztésében és a szemléltető oktatást segítő bűnügyi múzeum működtetésében és külföldi népszerűsítésében.²⁷ Családjában genealógiai kutatásai során nemesi felmenőkre talált, ezért 1932-ben nevét Keletyre változtatta meg.²⁸ 1934. június 27-én, 35 éves rendőri szolgálatot követően került nyugállományba, kormányzói elismeréssel.²⁹

A Rákosi-korszakban korábban betöltött tisztsége miatt személye a rendszerellenesek körébe került. Előbb 1950-ben beszüntették nyugdíjfolyósítását, majd 1951 júniusában családjával együtt kitiltották Budapest területéről, és Mezőberénybe telepítették ki.³⁰ Itt egészsége hamar megromlott, 1952. június 8-án tüdőbajban halt meg a gyulai kórházban.

¹⁸ *Budapesti Közlöny* 1901: 4.; Kinevezés 1901.

¹⁹ *Kelety-hagyaték* 1902.

²⁰ *Kelety-hagyaték* 1907.

²¹ *Kelety-hagyaték* 1909; A rendőrség köréből 1909.

²² *Budapesti Közlöny* 1914: 1.

²³ Áthelyezések a rendőrségen 1917.

²⁴ *Kelety-hagyaték* 1918; *Budapesti Közlöny* 1918a.

²⁵ *Kelety-hagyaték* 1922.

²⁶ *Kelety-hagyaték* 1923.

²⁷ A múzeumi gyűjtemény nagy sikerrel szerepelt a nyugat-európai rendőrségi szakkiállításokon. A karlsruhei rendőritechnikai kiállítás magyar anyaga 1925; SZÉKELY 1926.

²⁸ *Kelety-hagyaték* 1932.

²⁹ *Kelety-hagyaték* 1934a, 1934b.

³⁰ *Kelety-hagyaték* 1951a, 1951b.

laki és alistáli

LAKY Imre

r. felügyelő

oktató, tanosztályparancsnok

Utolsó rendfokozata: c. r. főparancsnok

Debrecen, 1865. november 4. – Csömör, 1930. március 18.

Kitüntetései:

- Kormányzói Dicsérő Elismerés (Magyar Koronás Bronzérem)
- Károly Csapatkereszt
- Jubileumi Udvari Emlékérem a fegyveres erő számára
- Jubileumi Udvari Emlékérem a polgári alkalmazottak számára
- Katonai Jubileumi Kereszt
- Perzsa Nap- és Oroszlán-rend IV. osztálya
- Sziámi I. osztályú Arany Érdemérem

Debreceni sokgyermekes református családban született, Laky Imre városi tisztviselő és Aranyi Krisztina gyermekeként. 1884-ben, a budapesti főreáliskola elvégzése után a tudományegyetem bölcsészkarának filozófiai fakultására iratkozott be. 1886-ban hazaköltözött Debrecenbe, ahol a *Debreczeni Ellenőr* munkatársaként dolgozott. Két évig vezette a lap színházi, szépirodalmi, társadalmi és közgazdasági rovatát. 1888-ban katonatiszti pályára lépett, s 12 évig szolgált a cs. és kir. 39. gyalogezredben. Katonai szolgálata alatt jelentette meg az okkupált tartományokról szóló cikksorozatait, és könyvet is írt ottani élményeiről.³¹

1898 októberében nyert felvételt a budapesti államrendőrséghez, ahol fizetés nélküli felügyelővé nevezték ki. Két hónappal később feleségül vette Weisz Eugénia Krisztinát.³² Előbb a VIII. kerületben szolgált, majd rövid időn belül a IV. kerületi osztályparancsnokság vezetésével bízták meg. 1900-ban valóságos rendőrfelügyelővé nevezték ki.³³ 1905 májusában a rendőri őrszemélyzet oktatásával bízták meg, amely az ő javaslatára felállított külön tanosztály keretében történt. A rendőrtiszti karban elsőként fordított kiemelt figyelmet a rendőrlegénység fejlesztésére, megalapozva ezzel a modern rendőrségi nevelés gyakorlatát. Oktatófelügyelői tapasztalatai alapján írta meg nagy sikerű tankönyvét,³⁴ amelyet több vidéki város rendőrsége használt tananyagként. Kézikönyv és lexikon szerkesztésében is részt vett Rédey Miklóssal és Pavlik Ferencsel.³⁵ 1907 júniusában rendőrfelügyelői minőségében el-

³¹ LAKY 1901; VÁRADY–LAKY 1912.

³² Esküvő 1898.

³³ *Budapesti Közlöny* 1900: 1.

³⁴ LAKY 1906.

³⁵ LAKY–RÉDEY 1903; LAKY 1909; PAVLIK–LAKY 1907.

érte a IX. fizetési osztályt.³⁶ 1908-ban uralkodói jóváhagyással örökbe fogadta mostohafiát, dr. Vajda Elemér rendőrfogalmazó-gyakornokot.³⁷ 1909-ben a túlfeszített és kimerítő oktatói munka alól felmentését kérte. A következő évben *Rendőrközegek szakkönyvtára* néven, sorozatban adta ki további tankönyveit.³⁸ 1913-ban *A Rendőr* címmel saját szaklapot indított, amelyben elsősorban a rendőrök oktatásával kapcsolatos cikkek jelentek meg (a folyóirat neve 1914-ben *Rendőrségi Lapokra* változott). Az első világháború kitörését követően, 1914 augusztusában több rendőrtisztviselő bajtársával együtt bevonult, és tartalékos főhadnagyként a 10. népfőlkelő gyalogezred II. zászlóalj századparancsnokaként került ki a frontra. 1915-ben Przemysl erődjének elestekor orosz hadifogságba esett, és éveken keresztül a kelet-szibériai Tobolszk hadifogolytáborában raboskodott. A fogságból Ázsiát megkerülve, hosszú és viszontagságos tengeri úton keresztül jutott haza 1920 júliusában. Háborús visszaemlékezéseit naplóformában adta ki.³⁹ Távollétében, 1917 májusában rendőrfőfelügyelői rangot kapott.⁴⁰ 1918 novemberében VII., majd 1919 januárjában VI. fizetési osztályba sorolt rendőrfelügyelővé lépett elő.⁴¹ Hazatérését követően azonnal folytatta rendőri szolgálatát. Az újjászervezett budapesti tanosztály számára új tankönyvek megírásába fogott, amelyek számos kiadást megéltek.⁴² Az 1920-as években is elsőrangú tényezője maradt a rendőri szakoktatásnak. 1922-től Dorning Henrik irányítása mellett az országos szaktanfolyamok parancsnoka lett, ahol számos tárgy előadó tanáraként és a hallgatók fegyelmi elöljárójaként működött közre. 1924 júliusában a kormányzó rendőrfőparancsnoki címet adományozott részére.⁴³ 1926 júliusában saját kérelmére a főkapitány nyugállományba helyezte, amely alkalomból Kormányzói Dicséző Elismerés kitüntetésben részesült.⁴⁴

Azon kevés rendőrtisztek egyike, akik önéletírást jelentettek meg.⁴⁵ Laky Imre utolsó éveiben a csömöri társasági élet lelkes tagja volt, kezdeményezésére és közbenjárására épülhetett meg a helyi strandfürdő és uszoda.⁴⁶ 1928-ban súlyos szívbaj támadta meg, és hosszan tartó betegség után két évvel később hunyt el.⁴⁷

³⁶ *Budapesti Közlöny* 1907: 1.

³⁷ *Budapesti Közlöny* 1908a: 1.

³⁸ LAKY 1910a, 1910b, 1910c.

³⁹ LAKY 1920b, 1921a, 1925.

⁴⁰ *Budapesti Közlöny* 1917a: 2.; *Budapesti Közlöny* 1918b: 2.

⁴¹ *Budapesti Közlöny* 1918c: 2.; *Budapesti Közlöny* 1919: 1.

⁴² LAKY 1920a [1926-ig nyolc kiadásban], 1921b [1924-ig négy kiadásban].

⁴³ Új rendőrfőparancsnok 1924.

⁴⁴ KILIÁN 1926; *Budapesti Közlöny* 1926: 1.

⁴⁵ LAKY 1926.

⁴⁶ KOMLÓS 1927.

⁴⁷ Meghalt Laky Imre ny. rendőrfőparancsnok 1930.

Dr. SOMOGYI Gyula

r. fogalmazógyakornok

VIII. kerületi kapitányság

Utolsó rendfokozata: ny. c. r. főkapitány-helyettes

Makkoshetye, 1883. január 7. – Budapest, 1961. május 14.

Kitüntetései:⁴⁸

- Kormányzói Dicsérő Elismerés (Magyar Koronás Bronz-érem)
- Jubileumi Kereszt polgári alkalmazottak számára

Nemes Somogyi Sámuel Sopron vármegyei földbirtokos és jákfai Gömbös Zsuzsanna gyermeke. A soproni evangélikus líceumban 1901-ben tett érettségi után a budapesti tudományegyetemen szerzett jogi diplomát.

A fővárosi államrendőrségnél 1909 júniusában segélydíjas gyakornoki állást kapott.⁴⁹ Előbb a VIII. kerületi kapitányságon nyert beosztást, majd 1911-től a világháború végéig a VII. kerületi rendőrkapitányság előadójaként fokozatosan emelkedett a tisztviselői ranglétrán. 1911 augusztusában rendőr-segédfogalmazóvá nevezték ki.⁵⁰ 1912-ben feleségül vette Györffy Matildot, házasságukból két gyermek (Gábor és Erzsébet) született. 1917 szeptemberétől rendőrfogalmazó lett, 1918 novemberében pedig kerületi kapitánnyá lépett elő.⁵¹ 1920 márciusában a rendőrtanácsosi állás címét és jellegét kapta meg, júliustól pedig már valóságos rendőrtanácsosként⁵² dolgozott a IX. kerületi kapitányság bünyügyi előadójaként. Ezt követően a Belügyminisztérium rendőri osztályára került, majd 1923 novemberében a főkapitányság fogház- és toloncügyosztályának helyettes vezetőjévé nevezték ki.⁵³ 1928 márciusától az I. kerületi kapitányságon, majd alig néhány hónap múlva a IX. kerületi kapitányságon szintén vezetőhelyettesi beosztásban dolgozott.⁵⁴ 1933 januárjától a pestszent-erzsébeti kapitányság vezetője, júliusban pedig címzetes rendőrfőtanácsos lett.⁵⁵ Egy év múlva – immár vezetői minőségben – visszatért a IX. kerületi kapitányságra, majd 1934 júliusában valóságos főtanácsossá léptették elő.⁵⁶ 1937 elejétől az özszevont VI–XIII. kerületi kapitányságot vezette közel két esztendőn át, majd ismét

⁴⁸ Az 1923-ban kiadott *Rendőri Almanach* című monográfia dr. Somogyi Gyula neve mellett a III. osztályú polgári hadi érdemkeresztet is feltünteteti, azonban más hivatalos forrás erről nem tesz említést.

⁴⁹ *Budapesti Közlöny* 1909: 1.

⁵⁰ *Budapesti Közlöny* 1911: 2.

⁵¹ *Budapesti Közlöny* 1917b: 1.; *Budapesti Közlöny* 1918b: 2.

⁵² *Budapesti Közlöny* 1920a: 1.; 1920b: 1.

⁵³ Rendőri áthelyezés 1923.

⁵⁴ A főkapitány napiparancsban közli a rendőrségi áthelyezéseket 1928; Ujabb érdekes áthelyezések a rendőrtisztzi karban 1928.

⁵⁵ Változások a rendőrségi vezető-állásokban 1933; *Budapesti Közlöny* 1933: 1.

⁵⁶ A tisztviselői karból 1934; *Budapesti Közlöny* 1934: 2.

a IX. kerületi kapitányság élére került.⁵⁷ 1940 januárjától a bejelentési és kézbesítő hivatal vezetőjének nevezték ki.⁵⁸ 1941. június 30-án erről a szolgálati helyéről vonult nyugdíjba.⁵⁹ 1942. július 29-én a belügyminiszter előterjesztésére a kormányzó a rendőrfőkapitány-helyettesi címet adományozta részére.⁶⁰

Fia, dr. Somogyi Gábor apja nyomdokain 1939-től rendőri pályára lépett, fogalmazóként szolgált a főkapitányság bünyügyi osztályán és az V. kerületi kapitányságon is. A megözvegyült, idős dr. Somogyi Gyula 1951-ben magas rangú „horthysta” rendőrtisztként nem kerülhette el a kitelepítést. 1961-ben bekövetkezett halálát követően az óbudai temetőben helyezték örök nyugalomra.

1. ábra: A Boda-díszalbum borítója

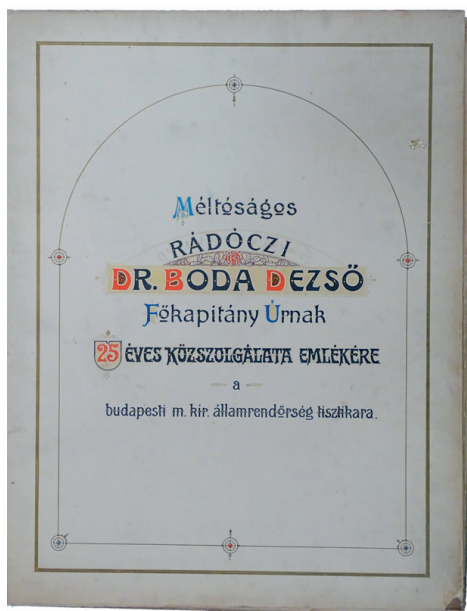
Forrás: a szerzők felvétele

⁵⁷ Feltűnésteltető áthelyezés az egyik kerületi kapitányságon 1937; Fontos áthelyezések a rendőrségen 1939.

⁵⁸ Megbízások 1940.

⁵⁹ Nyugdíjazások 1941.

⁶⁰ *Budapesti Közlöny* 1942: 1.

2. ábra: A Boda-díszalbum címlapja

Forrás: a szerzők felvétele

1. táblázat: Az intéző rendőrség tagjainak listája az albumban szereplő sorrendben (betűhív átírással)

Intéző rendőrség (Fogalmazó tisztviselők)			
	A rendőrtisztviselő neve	Rangfokozat (fizetési osztály)	Beosztás (1909. novemberi állapot szerint)
1.	Dr. Pekáry Ferencz	főkapitány-helyettes (VI.)	az elnöki osztály vezetője
2.	Lassner Gusztáv	r. tanácsos (VI.)	a fogház- és tolencügyształy vezetője
3.	Gyalokay Lajos	r. tanácsos (VII.)	az I. kerületi kapitányság vezetője
4.	Saly Károly	r. tanácsos (VII.)	az újpesti kerületi kapitányság vezetője
5.	Dr. Arányi Taksony	r. tanácsos (VII.)	a bejelentési hivatal vezetője
6.	Dr. Scheff László	r. tanácsos (VII.)	a II. kerületi kapitányság vezetője
7.	Krecsányi Kálmán	r. tanácsos (VII.)	a nyomozóosztály főfelügyelője
8.	Kolossváry Gyula	r. tanácsos (VII.)	a III. kerületi kapitányság vezetője
9.	Garlathy Ödön	r. tanácsos (VII.)	az elnöki osztály
10.	Tóth Lajos	r. tanácsos (VII.)	a bűnügyi osztály vezetője
11.	Szirmay Andor	r. tanácsos (VII.)	a IV. kerületi kapitányság vezetője
12.	Sajó Sándor	r. tanácsos (VII.)	a IX. kerületi kapitányság vezetője
13.	Markovits Incze	r. tanácsos (VII.)	a közigazgatási osztály vezetője
14.	Rédey Miklós	c. r. tanácsos (VIII.)	a X. kerületi kapitányság vezetője
15.	Peregriny Sándor	c. r. tanácsos (VIII.)	a VII. kerületi kapitányság vezetője

Intéző rendőrség (Fogalmazó tisztviselők)			
	A rendőrtisztviselő neve	Rangfokozat (fizetési osztály)	Beosztás (1909. novemberi állapot szerint)
16.	Dr. Diener Ákos	r. kapitány (VIII.)	II. kerületi kapitányság
17.	Jeszzenszky Gellért	r. kapitány (VIII.)	a VI. kerületi kapitányság vezetője
18.	Tóth Mihály	r. kapitány (VIII.)	a dunaparti kapitányság vezetője
19.	Tóth János	r. kapitány (VIII.)	bűnügyi osztály
20.	Csócsán Jenő	r. kapitány (VIII.)	bűnügyi osztály
21.	Bónis István	r. kapitány (VIII.)	a VIII. kerületi kapitányság vezetője
22.	Dr. Berényi Lajos	r. kapitány (VIII.)	bűnügyi osztály
23.	Dr. Vermes József	r. kapitány (VIII.)	V. kerületi kapitányság
24.	Lévai Antal	r. kapitány (VIII.)	bűnügyi osztály
25.	Miskolczi László	r. kapitány (VIII.)	bűnügyi osztály
26.	Schreiber Emil	r. kapitány (VIII.)	közigazgatási osztály
27.	Tepper Ignác	r. kapitány (VIII.)	közigazgatási osztály
28.	Dr. Marinovich Jenő	r. kapitány (VIII.)	bűnügyi osztály
29.	Naszády Béla	r. kapitány (VIII.)	közigazgatási osztály
30.	Dr. Vaday László	r. kapitány (VIII.)	elnöki osztály
31.	Geguss Dániel	r. kapitány (VIII.)	bűnügyi osztály
32.	Dr. Sándor László	r. kapitány (VIII.)	bűnügyi osztály
33.	Ifj. Pekáry József	r. kapitány (VIII.)	IV. kerületi kapitányság
34.	Egri P. Pál	r. kapitány (VIII.)	bűnügyi osztály
35.	Szeszlér Hugó	r. kapitány (VIII.)	az V. kerületi kapitányság vezetője
36.	Schobert Ferencz	r. kapitány (VIII.)	elnöki osztály (főkapitányi titkár)
37.	Tabakovics Géza	r. kapitány (VIII.)	VII. kerületi kapitányság
38.	Eperjessy Károly	r. kapitány (VIII.)	bűnügyi osztály
39.	Pálos Jenő	r. kapitány (VIII.)	közigazgatási osztály
40.	Stefkovits Ferencz	r. kapitány (VIII.)	bűnügyi osztály
41.	Toscano Béla	r. kapitány (VIII.)	VIII. kerületi kapitányság
42.	Török Miklós	r. kapitány (VIII.)	bűnügyi osztály
43.	Winter Mór	r. fogalmazó (IX.)	III. kerületi kapitányság
44.	Dr. Nagy Károly	r. fogalmazó (IX.)	bűnügyi osztály
45.	Orz György	r. fogalmazó (IX.)	bűnügyi osztály
46.	Koródy M. Béla	r. fogalmazó (IX.)	bűnügyi osztály
47.	Botár Béla	r. fogalmazó (IX.)	bűnügyi osztály
48.	Schäffer J. János	r. fogalmazó (IX.)	bűnügyi osztály
49.	Szmetana György	r. fogalmazó (IX.)	I. kerület
50.	Kubesch Béla	r. fogalmazó (IX.)	VII. kerületi kapitányság
51.	Jakabb Béla	r. fogalmazó (IX.)	fogház- és toloncügyosztály
52.	Császár István	r. fogalmazó (IX.)	közigazgatási osztály
53.	Kaveggia Béla	r. fogalmazó (IX.)	elnöki osztály
54.	Thury Sándor	r. fogalmazó (IX.)	elnöki osztály
55.	Székely Ede	r. fogalmazó (IX.)	elnöki osztály (r. sajtóiroda vezetője)
56.	Zólyomi Lajos	r. fogalmazó (IX.)	X. kerületi kapitányság
57.	Gábor Béla	r. fogalmazó (IX.)	bűnügyi osztály
58.	Polgár József	r. fogalmazó (IX.)	bejelentő hivatal
59.	Pászkan János	r. fogalmazó (IX.)	IX. kerületi kapitányság

Intéző rendőrség (Fogalmazó tisztviselők)			
	A rendőrtisztviselő neve	Rangfokozat (fizetési osztály)	Beosztás (1909. novemberi állapot szerint)
60.	Hübner Kálmán	r. fogalmazó (IX.)	III. kerületi kapitányság
61.	Andreka Károly	r. fogalmazó (IX.)	elnöki osztály
62.	Kerny Géza	r. fogalmazó (IX.)	bűnügyi osztály
63.	Farkas Elemér	r. fogalmazó (IX.)	VIII. kerületi kapitányság
64.	Iványos Gyula	r. fogalmazó (IX.)	VIII. kerületi kapitányság
65.	Dr. Domonkos Gyula	r. fogalmazó (IX.)	közigazgatási osztály
66.	Rostás István	r. fogalmazó (IX.)	I. kerületi kapitányság
67.	Szentkirályi Béla	r. fogalmazó (IX.)	bűnügyi osztály
68.	Orosz Samu	r. fogalmazó (IX.)	újpesti kerületi kapitányság
69.	Dr. Keresztessy Gyula	r. fogalmazó (IX.)	bűnügyi osztály
70.	Kuliffay Gyula	r. fogalmazó (IX.)	újpesti kerületi kapitányság
71.	Porubszky István	r. fogalmazó (IX.)	V. kerületi kapitányság
72.	Kisteleky Imre	r. fogalmazó (IX.)	VI. kerületi kapitányság
73.	Bartha Endre	r. fogalmazó (IX.)	bűnügyi osztály
74.	Huszár János	r. fogalmazó (IX.)	VIII. kerület
75.	Világhy Mihály	r. fogalmazó (IX.)	bűnügyi osztály
76.	Novák Nándor	r. fogalmazó (IX.)	VII. kerületi kapitányság
77.	Becker Ádám	r. fogalmazó (IX.)	bűnügyi osztály
78.	Dr. Keleti Géza	r. fogalmazó (IX.)	bűnügyi osztály
79.	Dr. Solti Béla	r. fogalmazó (IX.)	bűnügyi osztály
80.	Ujhelyi József	r. fogalmazó (IX.)	bűnügyi osztály
81.	Dorazil Emil	r. fogalmazó (IX.)	VI. kerületi kapitányság
82.	Somlyói Dezső	r. fogalmazó (IX.)	fogház- és toloncügyosztály
83.	Dr. Dorning Henrik	r. fogalmazó (IX.)	dunaparti kapitányság
84.	Dr. Gaál László	r. fogalmazó (IX.)	bűnügyi osztály
85.	Vragassy Jenő	r. segédfogalmazó (X.)	bejelentési hivatal
86.	Illek Aladár	r. segédfogalmazó (X.)	közigazgatási osztály
87.	Barna Béla	r. segédfogalmazó (X.)	bűnügyi osztály
88.	Németh Béla	r. segédfogalmazó (X.)	elnöki osztály
89.	Katona Rezső	r. segédfogalmazó (X.)	VII. kerületi kapitányság
90.	Czibor Ferencz	r. segédfogalmazó (X.)	bűnügyi osztály
91.	Szalay Jenő	r. segédfogalmazó (X.)	bűnügyi osztály
92.	Dr. Koós Géza	r. segédfogalmazó (X.)	VII. kerületi kapitányság
93.	Schweiger Endre	r. segédfogalmazó (X.)	II. kerületi kapitányság
94.	Császik Pál	r. segédfogalmazó (X.)	IX. kerületi kapitányság
95.	Fröhlich Károly	r. segédfogalmazó (X.)	II. kerületi kapitányság
96.	Kiss István	r. segédfogalmazó (X.)	VII. kerületi kapitányság
97.	Dr. Radák György	r. segédfogalmazó (X.)	dunaparti kapitányság
98.	Dr. Kerekes Géza	r. segédfogalmazó (X.)	VI. kerületi kapitányság
99.	Thuróczy Kornél	r. segédfogalmazó (X.)	X. kerületi kapitányság
100.	Málnássy Rezső	r. segédfogalmazó (X.)	X. kerületi kapitányság
101.	Horvát Antal	r. segédfogalmazó (X.)	VI. kerületi kapitányság
102.	Dr. Berkes Vilmos	r. segédfogalmazó (X.)	VII. kerületi kapitányság
103.	Czövek Sándor	r. segédfogalmazó (X.)	bűnügyi osztály

Intéző rendőrség (Fogalmazó tisztviselők)			
	A rendőrtisztviselő neve	Rangfokozat (fizetési osztály)	Beosztás (1909. novemberi állapot szerint)
104.	Schiffler Ferencz	r. segédfogalmazó (X.)	VI. kerületi kapitányság
105.	Dr. Dóra Sándor	r. segédfogalmazó (X.)	IX. kerületi kapitányság
106.	Rezsny Aurél	r. segédfogalmazó (X.)	I. kerületi kapitányság
107.	Kalmár Béla	r. segédfogalmazó (X.)	VIII. kerületi kapitányság
108.	Henckel Lajos	r. segédfogalmazó (X.)	IV. kerületi kapitányság
109.	Laky Lajos	r. segédfogalmazó (X.)	bűnügyi osztály
110.	Bakonyi József	r. segédfogalmazó (X.)	VIII. kerületi kapitányság
111.	Dr. Török János	r. segédfogalmazó (X.)	VIII. kerületi kapitányság
112.	Gágel János	r. segédfogalmazó (X.)	III. kerületi kapitányság
113.	Baksa János	r. segédfogalmazó (X.)	IV. kerületi kapitányság
114.	Koppán Pál	r. segédfogalmazó (X.)	VIII. kerületi kapitányság
115.	Szilárd Rezső	r. segédfogalmazó (X.)	bűnügyi osztály
116.	Dr. Lukács Kálmán	r. segédfogalmazó (X.)	elnöki osztály
117.	Pirkner Imre	r. segédfogalmazó (X.)	bűnügyi osztály
118.	Antal Lajos	r. segédfogalmazó (X.)	IX. kerületi kapitányság
119.	Szilaveczy Lajos	r. segédfogalmazó (X.)	elnöki osztály
120.	Dr. Csiszár Imre	r. segédfogalmazó (X.)	bűnügyi osztály
121.	Laky Elemér	r. segédfogalmazó (X.)	V. kerületi kapitányság
122.	Kaszás Ernő	r. segédfogalmazó (X.)	VII. kerületi kapitányság
123.	Németh Lipót	r. segédfogalmazó (X.)	I. kerületi kapitányság
124.	Tóth Gyula	r. segédfogalmazó (X.)	fogház- és toloncügyszty
125.	Körös Arthur	r. segédfogalmazó (X.)	VII. kerületi kapitányság
126.	Pompl Károly	r. segédfogalmazó (X.)	bűnügyi osztály
127.	Dr. Szilassy Cézár	r. segédfogalmazó (X.)	VII. kerület
128.	Novoszeleczky Elemér	c. r. segédfogalmazó	újpesti kerületi kapitányság
129.	Spóner Miklós	c. r. segédfogalmazó	V. kerületi kapitányság
130.	Dr. Bartóffy János	c. r. segédfogalmazó	VIII. kerületi kapitányság
131.	Puskás György	c. r. segédfogalmazó	VI. kerületi kapitányság
132.	Dietz Károly	c. r. segédfogalmazó	IV. kerületi kapitányság
133.	Dr. Baditz Jenő	c. r. segédfogalmazó	IX. kerületi kapitányság
134.	Bónis Elemér	c. r. segédfogalmazó	VI. kerületi kapitányság
135.	Balogh Gusztáv	r. fogalmazógyakornok	VII. kerületi kapitányság
136.	Barna Péter	r. fogalmazógyakornok	bűnügyi osztály
137.	Bottka Sándor	r. fogalmazógyakornok	bűnügyi osztály
138.	Dr. Pintér Ernő	r. fogalmazógyakornok	VIII. kerületi kapitányság
139.	Székely László	r. fogalmazógyakornok	V. kerületi kapitányság
140.	Hantz Ernő	r. fogalmazógyakornok	X. kerületi kapitányság
141.	Dr. Kötsky Gábor	r. fogalmazógyakornok	elnöki osztály
142.	Dr. Meinig Gábor	r. fogalmazógyakornok	VI. kerületi kapitányság
143.	Dr. Somogyi Gyula	r. fogalmazógyakornok	VIII. kerületi kapitányság
144.	Dr. Gulovits Andor	r. fogalmazógyakornok	IV. kerületi kapitányság

Forrás: a szerzők szerkesztése

2. táblázat: A díszalbumban szereplő végrehajtó rendőrség (felügyelői kar) tagjai (betűhív átírással)

Végrehajtó rendőrség (Felügyelői kar)			
	A csapattiszt neve	Rangfokozat (fizetési osztály)	Beosztás (1909. novemberi állapot szerint)
1.	Lickl Géza	r. főparancsnok (VII.)	főparancsnokság
2.	Köpf Ferencz	r. főfelügyelő (VIII.)	főparancsnokság
3.	Palágyi Kálmán	r. főfelügyelő (VIII.)	detektívosztályhoz beosztva
4.	Pavlik Ferencz	r. főfelügyelő (VIII.)	főparancsnokság
5.	Sztankovics Lajos	r. felügyelő (IX.)	osztályparancsnok, újpesti felügyelőség
6.	Schmidt Ede	r. felügyelő (IX.)	osztályparancsnok, Nyugati II. számú vasúti felügyelőség
7.	Bockelberg Ede	r. felügyelő (IX.)	osztályparancsnok, tartalékosztály
8.	Beniczky Tamás	r. felügyelő (IX.)	osztályparancsnok, I. kerület
9.	Orosz István	r. felügyelő (IX.)	csapatsegédtsízt, főparancsnokság
10.	Gersich Lajos	r. felügyelő (IX.)	osztályparancsnok, Keleti I. számú vasúti felügyelőség
11.	Laky Imre	r. felügyelő (IX.)	oktató, tanosztályparancsnok
12.	Fasching Antal	r. felügyelő (IX.)	I. osztályparancsnok, VIII. kerület
13.	Glósz Imre	r. felügyelő (IX.)	osztályparancsnok, IV. kerület
14.	Vidos Elek	r. felügyelő (X.)	I. osztályparancsnok, lovasosztály
15.	Baksay Kálmán	r. felügyelő (X.)	osztályparancsnok, III. kerület
16.	Kosztka Árpád	r. felügyelő (X.)	osztályparancsnok, V. kerület
17.	Kállay Béla	r. felügyelő (X.)	osztályparancsnok, dunai felügyelőség
18.	Wolkenberg Gyula	r. felügyelő (X.)	osztályparancsnok, VII. kerület
19.	Toifel István	r. felügyelő (X.)	osztályparancsnok, VI. kerület
20.	Böjtös Imre	r. felügyelő (X.)	osztályparancsnok, II. kerület
21.	Krall Ferencz	r. felügyelő (X.)	osztályparancsnok, X. kerület
22.	Pausi Emil	r. felügyelő (X.)	II. osztályparancsnok, VIII. kerület
23.	Kovács Antal	r. felügyelő (fiz. nélk.)	osztályparancsnok, IX. kerület
24.	Petersen János	r. felügyelő (fiz. nélk.)	II. osztályparancsnok, lovasosztály

Forrás: a szerzők szerkesztése

IRODALOMJEGYZÉK

- A főkapitány jubileuma (1909). *Pesti Hírlap*, 1909. április 18. 12.
- A főkapitány napiparancsban közli a rendőrségi áthelyezéseket (1928). *8 Órai Ujság*, 1928. március 15. 8.
- A karlsruhei rendőrttechnikai kiállítás magyar anyaga (1925). *A Rend*, 1925. május 30. 1–2.
- A rendőrség köréből (1909). *Budapesti Hírlap*, 1909. október 20. 10.
- A tisztviselői karból (1934). *Ujság*, 1934. július 6. 10.
- Az államrendőrségen 38 tisztviselőt tesznek B-listára (1924). *Az Est*, 1924. december 30. 7.
- Áthelyezés a rendőrségen (1911). *Budapesti Hírlap*, 1911. november 1. 9.
- Áthelyezés a rendőrségen (1912). *Budapesti Hírlap*, 1912. október 29. 9.
- Áthelyezések a rendőrségen (1917). *Pesti Napló*, 1917. augusztus 4. 11.

- Átszervezik a budapesti rendőrséget (1920). *Magyarország*, 1920. október 20. 5.
- Boda Dezső dr. és Pekáry Ferenc dr. síremlékének leleplezése (1926). *A Rend*, 1926. szeptember 25. 1–2.
- Budapesti Közlöny*, 1893. december 31.
- Budapesti Közlöny*, 1897. május 18.
- Budapesti Közlöny*, 1900. március 2.
- Budapesti Közlöny*, 1901. február 26.
- Budapesti Közlöny*, 1907. június 25.
- Budapesti Közlöny*, 1908a. március 8.
- Budapesti Közlöny*, 1908b. június 23.
- Budapesti Közlöny*, 1909. június 25.
- Budapesti Közlöny*, 1911. augusztus 19.
- Budapesti Közlöny*, 1913. január 26.
- Budapesti Közlöny*, 1914. július 2.
- Budapesti Közlöny*, 1917a. június 2.
- Budapesti Közlöny*, 1917b. szeptember 6.
- Budapesti Közlöny*, 1918a. szeptember 21.
- Budapesti Közlöny*, 1918b. november 15.
- Budapesti Közlöny*, 1918c. november 26.
- Budapesti Közlöny*, 1919. január 16.
- Budapesti Közlöny*, 1920a. március 31.
- Budapesti Közlöny*, 1920b. július 7.
- Budapesti Közlöny*, 1926. október 10.
- Budapesti Közlöny*, 1933. július 11.
- Budapesti Közlöny*, 1934. július 29.
- Budapesti Közlöny*, 1942. augusztus 12.
- Esküvő (1898). *Borászati Lapok*, 1898. december 25. 930.
- Fejérváry Géza báró jubileuma (1901). *Magyar Nemzet*, 1901. augusztus 1. 7–8.
- Feltűnéstkeltő áthelyezés az egyik kerületi kapitányságon (1937). *Magyarság*, 1937. július 2. 7.
- Fontos áthelyezések a rendőrségen (1939). *Magyarország*, 1939. február 28. 4.
- Kelety-hagyaték*, 1900. március 31. (1024. eln. sz.) (Rendőrmúzeum)
- Kelety-hagyaték*, 1902. március 27. (28.294 sz.) (Rendőrmúzeum)
- Kelety-hagyaték*, 1907. március 20. (31.823/1907. sz.) (Rendőrmúzeum)
- Kelety-hagyaték*, 1909. június 20. (81.813/1909. sz.) (Rendőrmúzeum)
- Kelety-hagyaték*, 1918. április 24. (3471 sz.) (Rendőrmúzeum)
- Kelety-hagyaték*, 1922. április 15. (22.047/1922. sz.) (Rendőrmúzeum)
- Kelety-hagyaték*, 1923. október 26. (174.496/1923. sz.) (Rendőrmúzeum)
- Kelety-hagyaték*, 1932. június 22. (109710/1932-IV. szám.) (Rendőrmúzeum)
- Kelety-hagyaték*, 1934a. június 27. (5685/1. eln. sz.) (Rendőrmúzeum)
- Kelety-hagyaték*, 1934b. augusztus 21. (4302. eln. sz.) (Rendőrmúzeum)
- Kelety-hagyaték*, 1951a. február 12. (Rendőrmúzeum)
- Kelety-hagyaték*, 1951b. június 25. (01433. sz. véghatározat) (Rendőrmúzeum)
- KILIÁN Zoltán (1926): Búcsúzó a nyugalomba vonuló Laky Imrétől. *A Rend*, 1926. június 30. 1–2.
- Kinevezés (1901). *Rendőri Lapok*, 1901. július 7. 229.
- KOMLÓS Jenő (1927): Csömör, a fürdőközség. *Budapesti Hírlap*, 1927. augusztus 3. 7.
- LAKY Imre (1901): *Bakák Boszniában és egyéb történetek*. Budapest: Pátria.
- LAKY Imre (1906): *Rendőrközegek tankönyve*. Budapest: Pátria.
- LAKY Imre (1910a): *A büntetőtörvények tankönyve*. Budapest: Pátria.
- LAKY Imre (1910b): *A kihágások és a közigazgatási (rendőri) büntető bírászkodás*. Budapest: Pátria.
- LAKY Imre (1910c): *A magyar közjog (alkotmánytan) és magánjog általános ismereteinek kézikönyve*. Budapest: Pátria.
- LAKY Imre (1920a): *A szolgálati szabályzat tankönyve*. Budapest: Pátria.

- LAKY Imre (1920b): *Egy tiszt naplójából*. Budapest: Pátria.
- LAKY Imre (1921a): *Öt év Szibériában*. Budapest: Pátria.
- LAKY Imre (1921b): *Szervezési és egyéb szabályzatok*. Budapest: Pátria.
- LAKY Imre (1925): *Sárga veszedelem. Útleírások, élmények, naplók Ázsiából*. Budapest: Singer-Wolfner.
- LAKY Imre (1926): *Rendőrökről rendőröknek. Laky Imre emlékkönyve*. Budapest: Ráth Mór Könyvkiadóvállalata.
- LAKY Imre szerk. (1909): *Rendőri lexikon. Közrendészeti és büntetőjogi tudnivalók betűrendes kézikönyve*. Budapest: Pátria.
- LAKY Imre – RÉDEY Miklós szerk. (1903): *Rendőrségi lexicon*. Budapest: Stephaneum.
- Megbízások (1940). *Magyar Rendőr*, 1940. január 15. 18.
- Meghalt Laky Imre ny. rendőrfőparancsnok (1930). *Rendőr*, 1930. március 22. 238.
- Nyugdíjazások (1941). *Magyar Rendőr*, 1941. július 15. 230.
- PAVLIK Ferenc – LAKY Imre (1907): *Határrendészeti kézikönyv*. Budapest: Pátria.
- Rendőri áthelyezés (1923). *8 Órai Ujság*, 1923. november 16. 5.
- RÉDEY Miklós – BOKELBERG Ede (1910): *Budapesti utmutató. Rendőrségi zsebkönyv 1910. XII. évfolyam*. Budapest: Pallas Részvénytársaság.
- SZÉKELY Vladimir (1926): A berlini rendőrkiállítás és rendőrkongresszus. *A Rend*, 1926. október 2. 3.
- Ujabb érdekes áthelyezések a rendőrtiszti karban (1928). *Esti Kurir*, 1928. november 7. 9.
- Új rendőrfőparancsnok (1924). *Budapesti Hírlap*, 1924. július 22. 5.
- Változás a rendőrség bünyügyi osztályában (1920). *Az Est*, 1920. augusztus 8. 5.
- Változások a rendőrségi vezető-állásokban (1933). *8 Órai Ujság*, 1933. január 3. 2.
- Változások a rendőrségen (1909). *Pesti Hírlap*, 1909. október 20. 12.
- VÁRADY Géza – LAKY Imre (1912): *Novibazár. Szandzsák-Plevlje – Rajzok, elbeszélések és útleírások Törökország novibazári szandzsákjából az okkupációtól az annekszióig terjedő időből*. Budapest: Pátria.

ABSTRACT

A Souvenir as Source of Police History

Jubilee Photo Album of dr. Dezső Boda, Chief Commissioner of the Budapest Police, 1909
Gábor ANDROVICZ, Ajtony VIRÁGH

The ornate photo album, as in the collection of the Police Museum has been displayed in its police historical permanent exhibition since 2020. The item was gifted by the devoted associates to dr. Dezső Boda, Chief Commissioner of the Budapest Police between 1906 and 1917, on the occasion of his service jubilee. Besides its aesthetic value, the unique art object is a relevant prosopographical source with its plentiful number of police officials' photo portraits. This study, using the photo album, presents the possibility of the compilation of an illustrated biographical repository, which could broaden the knowledge related to Hungarian police history.

Keywords: *police history, police, biography, repository*